

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 6Ek/943/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118292008
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Holecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6118292008.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávnenej: mal. Z. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt Z. XXX/XX, XXX XX Y., zast. zákonným zástupcom: Z. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt Z. XXX/XX, XXX XX Y., proti povinnej: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt XXX, XXX XX T. O., o vymoženie výživného s prísl., vedenej u súdneho exekútora JUDr. Peter Kohút, so sídlom exekútorského úradu Mičinská cesta 35, 974 01 Banská Bystrica, pod sp. zn.: 83EX 274/18-D, o sťažnosti povinnej proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 6Ek/943/2018 zo dňa 11. apríla 2019, takto

rozhodol:

I. Sťažnosť povinnej zamietá.

II. Oprávnenej voči povinnej nárok na náhradu trov konania o sťažnosti nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 6Ek/943/2018 zo dňa 11. apríla 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom súd návrh povinnej na zastavenie exekúcie zamietol.

2. V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že oprávnená sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 21.06.2018 domáhala od povinnej vymoženiu zameškaného výživného vo výške 200,- eur a bežného výživného vo výške 40,- eur mesačne na maloleté dieťa, a to na základe exekučného titulu - uznesenia Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 02.01.2018, č. k.: 7P/163/2017-14, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 05.01.2018. Súd vydal dňa 02.07.2018 v tejto exekučnej veci poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi: JUDr. Peter Kohút, so sídlom Mičinská cesta 35, 974 01 Banská Bystrica, ktorý ju vedie pod sp. zn.: 83EX 274/18-D. Súdny exekútor predložil súdu dňa 08.11.2018 na rozhodnutie návrh povinnej na zastavenie exekúcie bez odkladného účinku. Súd pri posudzovaní tohto návrhu na úvod pripomenul, že exekúcia proti povinnej sa vykonáva na základe exekučného titulu - uznesenia Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 02.01.2018, č. k.: 7P/163/2017-14, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 05.01.2018 a ktorým bola matka maloletej (povinná) zaviazaná k povinnosti prispievať na výživu maloletej oprávnenej počínajúc dňom 01.01.2018 výživným vo výške 40,- eur mesačne k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci. Ako vyplýva z ustanovenia § 61k ods. 2 Exekučného poriadku, povinný môže z dôvodov podľa § 61k ods. 1 Exekučného poriadku podať do 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie návrh na zastavenie exekúcie, ktorý musí byť odôvodnený a musia v ňom byť uvedené všetky skutočnosti, ktoré povinný môže ku dňu podania návrhu uplatniť a až takto podaný návrh má odkladný účinok. V neskôr podaných návrhoch na zastavenie exekúcie môže povinný namietat len skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí lehoty podľa § 61k ods. 2 Exekučného poriadku. Uvedené pravidlo je prejavom koncentračnej zásady konania o návrhu na zastavenie exekúcie. Prejavom zásady koncentrácie je aj povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť povinného. Povinný musí skutočnosti uvedené v návrhu na zastavenie exekúcie preukázať relevantnými dôkazmi. Neskoršie návrhy povinného na zastavenie exekúcie už odkladný účinok nemajú, teda exekútor aj napriek podanému návrhu môže vymáhať nároky špecifikované v poverení na vykonanie exekúcie. Vzhľadom na to, že návrh povinnej na zastavenie exekúcie bol podaný po uplynutí lehoty

uvedenej v § 61k ods. 2 Exekučného poriadku (t. j. po 15 dňoch od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie), je potrebné návrh povinnej posudzovať v zmysle § 61k ods. 3 Exekučného poriadku, teda ako návrh majúci vo vzťahu k exekúcii odkladný účinok a v ktorom môže povinná namietat' len tie skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí tejto 15 dňovej lehoty od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, t. j. skutočnosti, ktoré nastali po 28.09.2018. Povinná však takéto skutočnosti v návrhu na zastavenie exekúcie nenamietala, svoju obranu založila na tvrdeniach, že ona aj oprávnená boli zo strany otca oprávnenej týrané, on zneužíva situáciu, manipuluje s oprávnenou, príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny je proti nej zaujatý, v prebiehajúcich trestných konaniach, kde vystupuje ako poškodená, jej nebola poskytnutá pomoc z Centra právnej pomoci, je v zlom zdravotnom stave a namietala aj svoje celkové nepriaznivé majetkové pomery. Súd poukázal na skutočnosť, že tvrdená nemajetnosť povinnej nebráni oprávnenému domáhať sa vymoženía svojej pohľadávky v exekučnom konaní (t. j. nebráni vymáhateľnosti nároku oprávneného). Súd zároveň v tejto súvislosti doplnil, že exekúciu z dôvodu nemajetnosti povinného zastavuje súdny exekútor, a to za splnenia podmienok uvedených v § 61n ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku, v zmysle ktorého exekútor vydá upovedomenie o zastavení exekúcie, ak pri exekúcii vedenej na majetok fyzickej osoby sa do piatich rokov od začatia exekúcie alebo od posledného zexekvovania majetku nepodarilo zistiť majetok alebo príjmy, ktoré by mohli byť postihnuté exekúciou a ktoré by stačili aspoň na úhradu trov exekútora. Podľa záverov súdu povinná v návrhu na zastavenie exekúcie neuviedla a ani nepreukázala také okolnosti, ktoré by po vzniku exekučného titulu spôsobili zánik vymáhaného nároku, zrušenie exekučného titulu alebo iné skutočnosti, ktoré jeho vymáhateľnosti bránia. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky na to, aby vo veci mohlo byť vydané rozhodnutie o zastavení exekúcie podľa niektorého z dôvodov uvedených v § 61k ods. 1 Exekučného poriadku, a preto návrh povinnej na zastavenie exekúcie podľa § 61l ods. 3 Exekučného poriadku zamietol.

3. Podaním odoslaným na poštovú prepravu dňa 27. 04. 2019 a doručeným súdu dňa 30. 04. 2019 sa povinná opätovne domáhala zastavenia exekúcie. Súd toto podanie posúdil podľa jeho obsahu (§ 124 CSP) ako sťažnosť povinnej voči uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 6Ek/943/2018 zo dňa 11. apríla 2019. Povinná uviedla, že žiada exekúciu zastaviť v záujme maloletých detí, nakoľko súd už vo veci samej rozhodol rozsudkom. Ďalej poukázala na svoje nepriaznivé osobné a majetkové pomery, označila otca oprávnenej za nenásytného s odôvodnením, že jeho finančná situácia je na rozdiel od tej jej dobrá, a preto by nemal od nej požadovať výživné, ktoré podľa jej názoru nie je určené ani na úhradu výdavkov oprávnenej, ale je určené pre advokáta. Namietala, že otec oprávnenej bráni povinnej v styku s dcérou, neustále na ňu vyvíja psychický nátlak, a nemá záujem na zlepšení ich vzťahov. Všetkých nabáda, aby v prebiehajúcich konaniach svedčili proti nej. Poukázala aj na skutočnosť, že je voči nemu vedené aj trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 215 Trestného zákona. Bez bližšieho zdôvodnenia vyslovila názor, že maloletá oprávnená bola v minulosti sexuálne obťažovaná. K podanej sťažnosti pripojila aj kópiu prvej strany rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 11P/45/2015-851, na ktorej bola nečitateľná doložka právoplatnosti a vykonateľnosti.

4. Oprávnená zastúpená jej zákonným zástupcom vyjadrila nespokojnosť a nesúhlas so zastavením exekúcie. Uviedla, že povinná neplní vyživovaciu povinnosť v určenej výške a nedodržiava ani uhrádzanie nedoplatkov na zročnom výživnom za obdobie od 15.04.2016 do 04.12.2018. Nedoplatok na výživnom tak stále rastie. Oprávnená doplnila, že má právo na výživné a nemôže súhlasiť s tým, aby oň bola ukrátená.

5. Sťažnostný súd si v reakcii na obranu povinnej proti exekúcii vyžiadal od Okresného súdu Veľký Krtíš jeho rozsudok č. k. 11P/45/2015-851, ECLI:SK:2018:6215205646-31 aj spolu s potvrdením o nadobudnutí jeho právoplatnosti a vykonateľnosti, ktorý bol exekučnému súdu zaslaný v elektronickej podobe

6. Z rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 11P/45/2015-851 zo dňa 04. 12. 2018, súd zistil, že súd v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú Viktóriu Jakobovú, nar. 05. 05. 2003, toho času bytom ako otec, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši, dieťa rodičov - matky Tímei Jakobovej, nar. 20. 11. 1972, bytom Ipeľské Predmostie 133, právne zastúpená splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Denisou Veselou, advokátkou so sídlom Mierová 1, 990 01 Veľký Krtíš a otca Vladimíra Jakaba, nar. 03. 07. 1966, bytom Čebovce, Vinohradnícka 182/25, o návrhu otca na zmenu umiestnenia maloletej, rozhodol nasledovne, cit:

„I. Súd maloletú Viktóriú Jakobovú, nar. 05. 05. 2003 zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej Viktórie Jakobovej, nar. 05. 05. 2003 výživným vo výške 40,- Eur mesačne a to vždy do 15-teho dňa v tom-ktorom kalendárnom mesiaci vopred k rukám otca, počnúc od 15. 04. 2016.

III. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 15. 04. 2016 do 04. 12. 2018 vo výške 616,44 Eur súd matke povoľuje splácať v splátkach po 20,- Eur splatných spolu s bežným výživným k rukám otca, a to až do úplného zaplatenia pod stratou výhody splátok, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Súd upravuje styk matky s maloletou Viktóriou tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletou každý páry týždeň v mesiaci v sobotu v čase od 10.00 h do 16.00 h s tým, že matka si maloletú prevezme v určený čas v mieste bydliska otca a maloleté dieťa po skončení styku odovzdá otcovi v mieste jeho bydliska.

V. Otec je povinný maloletú na styk s matkou riadne a včas pripraviť, odovzdať ju v stanovenom čase a na stanovenom mieste matke.

VI. Súd ukladá maloletej Viktórii Jakobovej, nar. 05. 05. 2003 výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši.

VII. Súd ukladá rodičom maloletej Viktórie Jakobovej výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu vo forme rodičovskej terapie, za účelom zlepšenia rodičovských kompetencií a komunikácie pri starostlivosti o maloletú Viktóriú a to na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

IX. Otec je povinný nahradiť trovy konania štátu vo výške 150,- Eur na účet Slovenskej republiky, Okresný súd Veľký Krtíš vedený v Štátnej pokladnici Bratislava, účet č.: SK70 8180 0000 0070 0016 2028, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

X. Štát nemá právo na náhradu trov konania vo výške 1.459,67 Eur.

XI. Týmto rozsudkom dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 6C/222/04-52 zo dňa 28. 04. 2005 vo výroku o zverení maloletého dieťaťa a dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 6P/158/10-161 zo dňa 20.12. 2011 vo výroku o výživnom vo vzťahu k maloletej Viktórii.“

7. Okresný súd Veľký Krtíš predložil exekučnému súdu spolu s rozsudkom súdu 1. inštancie aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoP/9/2019 - 925 zo dňa 2. apríla 2019, ktorým tento súd ako súd odvolací rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 11P/45/2015 - 851 zo dňa 04. 12. 2018 vo výrokoch III., VIII. a IX. potvrdil a zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

8. Podľa pripojených doložiek právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 11P/45/2015-851 zo dňa 04. 12. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoP/9/2019 - 925 zo dňa 2. apríla 2019 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť vo výrokoch I/, IV/ - VIII/, XI/, XII/ dňa 8.1.2019, vo výrokoch III/, VIII/ dňa 15.4.2019, vo výroku II/ nadobudol právoplatnosť 8.1.2019 a vykonateľnosť 21.12.2018 a vo výroku IX/ nadobudol právoplatnosť dňa 15.4.2019 a vykonateľnosť 19.4.2019

9. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

10. Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

11. Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. V zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia, sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

12. V zmysle § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

13. Súd (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas (§ 242 CSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané (§ 240 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná (§ 239 ods. 1, ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 CSP, § 243 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k záveru, že sťažnosť povinnej nie je dôvodná.

14. Na úvod súd konštatuje, že oprávnená sa návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 18.05.2018 domáhala od povinnej vymoženía zameškaného výživného vo výške 200,- eur a bežného výživného vo výške 40,- eur mesačne na maloleté dieťa, a to na základe exekučného titulu - uznesenia Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 02.01.2018, č. k.: 7P/163/2017-14, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 05.01.2018. Výrokom tohto rozhodnutia súd nariadil vo veci starostlivosti o oprávnenú neodkladné opatrenie, ktorým uložil povinnej povinnosť prispievať na výživu oprávnenej počínajúc dňom 01. 01. 2018 výživným vo výške 40,- eur mesačne splatným k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s tým, že neodkladné opatrenie platí až do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 11P/45/2015 (ďalej aj „neodkladné opatrenie“).

15. Z výrokovej časti predloženého exekučného titulu tak vyplýva, že jeho účinnosť bola viazaná na rozhodnutie vo veci samej vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 11P/45/2015. V priebehu konania o sťažnosti súd zistil, že v tomto konaní už bolo vydané právoplatné rozhodnutie, a to rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 11P/45/2015-851 zo dňa 04. 12. 2018 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoP/9/2019 - 925 zo dňa 2. apríla 2019 (ďalej len „rozhodnutie vo veci samej“).

16. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

17. Strata účinnosti exekučného titulu v exekučnom konaní je vo všeobecnosti dôvodom zastavenia exekúcie v zmysle § 61 k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku, podľa ktorého súd exekúciu zastaví v celom rozsahu alebo v časti, ak sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu. Právnym dôvodom na zastavenie exekúcie podľa citovaného ustanovenia je akákoľvek právna skutočnosť, ktorá z hmotnoprávneho alebo z procesnoprávneho hľadiska bráni vymáhateľnosti exekučného titulu. Za takúto skutočnosť je bezpochyby nutné považovať aj zánik neodkladného opatrenia uplynutím času, na ktorý bolo zriadené. Takéto neodkladné opatrenie je nutné uplynutím vymedzeného času považovať za neúčinné, pretože síce nebolo iným rozhodnutím alebo zo zákona zrušené, pretože ako také existuje ďalej, avšak ex lege stratilo spôsobilosť mať záväzný vplyv na tie vzťahy, ku ktorých regulácii pôvodne slúžilo. V zmysle § 61l ods. 3 Exekučného poriadku, ak je tu dôvod na zastavenie exekúcie, súd exekúciu zastaví a rozhodne o trovách exekúcie vrátane určenia ich výšky. V ustanovení § 255 CSP v spojení s § 200 Exekučného poriadku sa ako kritérium priznania náhrady trov exekučného konania premieta zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu). Zastavenie exekúcie predstavuje jednoznačne neúspech na strane oprávnenej a úspech na strane povinnej osoby. V zmysle aktuálnej úpravy by preto spolu s podaním návrhu na vykonanie exekúcie na podklade neodkladného opatrenia vo veci výživného prešlo na oprávnenú aj riziko, že bude zaviazaná znášať trovy súdneho exekútora (§199 c Exekučného poriadku, § 198 ods. 2 Exekučného poriadku) v prípade, ak dôjde k zastaveniu exekúcie z dôvodu straty účinnosti neodkladného opatrenia. Z ustanovenia § 197 Exekučného poriadku totiž bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že súdnemu exekútorovi v takomto prípade patrí náhrada paušálnych výdavkov, ktorá je určená osobitnou vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Všeobecne možno uviesť, že oprávnenému pri posudzovaní tejto otázky je možné dôvod zastavenia pričítať vždy, ak sa exekúcia skončí z iných dôvodov, ako pre vymoženie alebo splnenie nároku (okrem zastavenia exekúcie súdnym exekútorom podľa § 61n ods. 1 pís. d/ Exekučného poriadku), nakoľko pokiaľ by návrh na vykonanie exekúcie podaný nebol, žiadne náklady by súdnemu exekútorovi s vedením exekúcie nevznikli (k tomu porovnaj § 199c ods. 1 Exekučného poriadku). Súdny exekútor nie je bez ďalšieho oprávnený poverenie udelené súdom na základe návrhu oprávneného odmietnuť, či vrátiť, ale exekúciu je povinný začať vykonávať, s čím mu bez pochybností vznikajú náklady bez možnosti túto skutočnosť ovplyvniť. Poverenému súdnemu exekútorovi by tak v posudzovanom prípade podľa § 22 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 68/2017 patrila náhrada paušálnych výdavkov minimálne vo výške 60,- eur navýšenej o 20 % DPH (12,- eur) v prípade, ak je súdny exekútor platcom

DPH (§ 197 ods. 2 exekučného poriadku). V danom prípade by tak súd musel pripísať zavinenie na zastavení exekúcie práve maloletej oprávnenej a zaviazať ju na úhradu trov exekútora, keďže v danom prípade nemožno konštatovať neúspech povinnej v konaní a rovnako nemožno súdnemu exekútorovi nepriznať žiadnu náhradu za výkon jeho činnosti.

18. Sťažnostný preto dospel k záveru, že zastavenie exekučného konania podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku by v danom prípade síce bolo možné považovať za formálne súladné s textom tohto ustanovenia, avšak viedlo by k výraznej nespravodlivosti na strane maloletej oprávnenej, ktorá bola nútená sa v zast. jej zákonným zástupcom domáhať vymoženía výživného v exekučnom konaní na podklade neodkladného opatrenia, ktoré účinnosť bola vymedzená do rozhodnutia vo veci samej, pričom ale vzápätí by bola nútená niesť následky zastavenia exekúcie na základe meritórneho rozhodnutia súdu v podobe znášania trov exekúcie a opätovne iniciovať exekučné konanie na pokade nového rozhodnutia v tejto veci a to len v záujme zabezpečenia úhrady prostriedkov, na ktoré má zo zákona nárok a ktoré jej má byť zo strany povinnej osoby (keďže ide o zákonnú povinnosť) poskytované bez ingerencie súdu. Súd ďalej poukazuje na skutočnosť, že úprava neodkladných opatrení vo veciach výživného aj na maloleté dieťa v zmysle § 366 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku umožňuje súdu uložiť povinnej osobe platiť výživné aspoň v nevyhnutnej miere tak, aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie jej základných, nevyhnutných životných nákladov (potrieb). Neodkladné opatrenie, ktorým sa ukladá povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere, je v súlade s § 332 ods. 1 CSP vykonateľné doručením, pričom jeho účinky zvyčajne trvajú až do rozhodnutia súdu o výživnom rozsudkom t.j. vo veci samej (tak ako aj v tomto prípade), ktorým súd natrvalo, resp. do zmeny pomerov na strane účastníkov tohto konania, upraví pomery medzi účastníkmi po vykonaní príslušného dokazovania (§ 330 CSP). Zákon tak výslovne predpokladá, že nariadením neodkladného opatrenia vo veciach výživného je možné zabezpečiť úhradu nevyhnutných životných nákladov maloletým oprávneným, pričom uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je predbežne vykonateľné a je aj spôsobilým exekučným titulom. Je nutné konštatovať, že prostredníctvom nariadenia neodkladných opatrení a možnosti ich núteného výkonu vo veciach výživného je možné zabezpečiť oprávnenej osobe aspoň nevyhnutne potrebné finančné prostriedky ešte pred rozhodnutím vo veci samej, ktoré môže trvať dlhšie časové obdobie a takto je možné vymedziť aj zamýšľaný, teda pozitívny účinok aktuálnej právnej úpravy, ktorým je zaopatrenie osôb, ktoré výživné potrebujú. V okolnostiach daného prípadu súd dáva do pozornosti, že ku dňu vydania rozhodnutia vo veci samej bolo na výživu oprávnenej vymožených 252,30 eur, avšak zároveň by musela oprávnená hradiť súdnemu exekútorovi jeho náklady z dôvodu zastavenia exekúcie (porovnaj odsek 17.). Oprávnená vo vyjadrení k sťažnosti povinnej uviedla, že „povinná neplní vyživovaciu povinnosť v určenej výške a nedodrížiava ani uhrádzanie nedoplatkov na zročnom výživnom za obdobie od 15.04.2016 do 04.12.2018“. Z vyjadrenia oprávnenej teda možno usudzovať, že povinná nerešpektuje ani rozhodnutie súdu vo veci samej a svoju vyživovaciu povinnosť si v určenej výške naďalej neplní. Povinná by v danom prípade okrem úhrady nákladov súdneho exekútora musela opätovne podať návrh na vykonanie exekúcie, kde by opätovne došlo k časovému oddialeniu plnenia jej zákonného nároku na výživné a to za situácie, kedy vyživovacia povinnosť v neodkladnom opatrení ako aj v rozhodnutí vo veci samej bola určená zhodne vo výške 40,- eur, pričom súd zároveň v rozhodnutí vo veci samej určil zročné výživné za obdobie od 15. 04. 2016 do 04. 12. 2018 vo výške 616,44 eur, ktoré povolil povinnej splácať v splátkach po 20,- eur. Nie bez významu je skutočnosť, že poverený súdny exekútor už vykonal potrebné šetrenia vo vzťahu k majetkovým pomerom povinnej, je znály tejto veci a časť výživného v prospech mal. oprávnenej aj vymohol. Podľa názoru sťažnostného súdu postup exekučného súdu v podobe zastavenia exekúcie by nezodpovedal praktickému a efektívnemu exekučnému režimu a ani osobitnému charakteru právnej úpravy vyživovacej povinnosti rodičov k deťom. Jedným zo znakov charakterizujúcich právny štát, ktorý chráni práva a slobody jednotlivcov vo svojej jurisdikcii, je zabezpečenie vymáhateľnosti práva. V celom priebehu procesu výkonu rozhodnutia je nevyhnutné mať na zreteli jeho účel v podobe uspokojenia oprávneneho. Súd v tejto súvislosti pripomína, že oprávneným je v posudzovanom prípade maloleté dieťa. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Pri posudzovaní tohto prípadu súd sledoval predovšetkým právnu istotu a legitímne očakávania maloletej oprávnenej, pričom podľa názoru súdu je nevyhnutné zaistiť dieťaťu, ktoré je závislé na inej osobe, včasnú úhradu jeho nákladov bez toho, aby v jeho neprospech vytváral procesné prekážky pri vymáhaní toho nároku a rovnako bez toho, aby mu v konaní o vymoženie jeho vyživovacej povinnosti vznikali akékoľvek trovy, keďže cieľom právnej úpravy je naopak zabezpečiť, aby žiadne náklady v súvislosti s vymáhaním tohto nároku oprávnenej nevznikli (k tomu porovnaj

napr. poslednú vetu § 199 c ods. 1 Exekučného poriadku, či ust. § 4 ods. 1 písm. g zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, upravujúceho oslobodenie od súdnych poplatkov v týchto konaniach).

19. Na posudzovaný prípad preto sťažnostný súd aplikoval analogicky ustanovenie § 75 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého ak počas exekúcie dôjde k zmene rozsudku, ktorá spočíva vo zvýšení výživného, vzťahuje sa exekučný príkaz aj na všetky sumy zvýšeného výživného; zvýšené výživné má rovnaké poradie ako zvyšok pohľadávky. Toto ustanovenie sa vzťahuje na prípady, kedy v priebehu exekúcie na vymoženie výživného môže dôjsť k takej zmene rozsudku (ale aj uznesenia, ktorým sa schválil zmier o platení výživného), ktorá spočíva vo zvýšení výživného. V takom prípade oprávnený nemusí podávať nový návrh na vykonanie exekúcie na sumy zvýšeného výživného, ale stačí, aby sa táto zmena oznámila exekútorovi, ktorý prikáže platiteľovi mzdy, aby vykonával zrážky zo mzdy aj na všetky sumy zvýšeného výživného so zachovaním rovnakého poradia, aké mala pôvodná pohľadávka na výživné. Práve toto ustanovenie zohľadňuje špecifickú vyživovacej povinnosti, ktorá je v zákone o rodine vymedzená ako povinnosť stanovená priamo zákonom, kde môže s ohľadom na zmenu pomerov dôjsť k zvýšeniu rozsahu vyživovacej povinnosti a teda k zmene exekučného titulu, avšak exekučné konanie nie je potrebné zastavovať a súdnemu exekútorovi sa predloží len nové rozhodnutie, ktorého výrok sa preňho stáva záväzným. Súd potrebu postupovať podľa tohto ustanovenia (bez nutnosti túto exekúciu zastaviť a následne exekučné konanie v záujme splnenia jednej a tej istej zákonnej povinnosti opäť iniciovať) odôvodňuje najmä tým, že zákonodarca v aktuálnej právnej úprave dostatočne nezohľadnil špecifickú režimu vymáhania výživného na podklade neodkladných opatrení. Interpretáciou tejto právnej normy (ktorá na konkrétnu situáciu zdanlivo nedopadá, keďže zákonodarca vymedzil jej rozsah len na prípady zmeny rozsudku pri zvýšení výživného) možno jej nedokonalosť odstrániť tak, aby sa naplnil jej účel a rozšíriť jej účinky aj na právne vzťahy účastníkov tohto konania za situácie, kedy neodkladné opatrenie prikazujúce povinnému z vyživovacej povinnosti plniť si svoju zákonnú povinnosť v určenej výške a čase, bolo následne nahradené obsahovo nadväzujúcim rozhodnutím vo veci samej, ktorým de facto došlo k zvýšeniu výživného. Sťažnostný súd pripomína, že nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie a musí odchýliť, pokiaľ to vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť, prípadne niektorý z princípov, ktoré majú základ v ústavne konformnom právnom poriadku ako významovom celku. Povinnosť súdu nachádzať právo neznamena iba vyhľadávať priame a výslovné pokyny v zákonomnom texte, ale tiež povinnosť zisťovať a formulovať, čo je konkrétnym právom aj tam, kde ide o interpretáciu abstraktných noriem a ústavných zásad.

20. Súd na podklade vyššie uvedeného výkladu dospel k záveru, že v zmysle ust. § 75 ods. 2 Exekučného poriadku per analogiam je potrebné v prebiehajúcej exekúcii na majetok povinnej začatej na podklade neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 02.01.2018, č. k.: 7P/163/2017-14 pokračovať na podklade rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 11P/45/2015-851 zo dňa 04. 12. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoP/9/2019 - 925 zo dňa 2. apríla 2019, ktorými bolo rozhodnuté vo veci samej. Po doručení týchto rozhodnutí súdnemu exekútorovi bude tento ich obsahom viazaný a jeho úlohou bude ďalej vykonávať exekúciu na podklade týchto rozhodnutí. Len takouto interpretáciou zákonných ustanovení súd mohol v okolnostiach daného prípadu dosiahnuť spravodlivú úpravu vzťahov medzi účastníkmi tohto konania.

21. Sťažnostný súd ďalej dodáva, že obrana povinnej týkajúca sa jej osobnej a majetkovej situácie, okolností, ktoré viedli k jej ťažkej životnej situácii, vlastných vzťahov z povinným, postupu príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, či prebiehajúcich trestných stíhaní, nemá žiadnu relevanciu vo vzťahu k predmetnej exekúcii, keďže súd v rámci konania o návrhu povinného na zastavenie exekúcie skúma existencie skutočností, pre ktoré je exekúcia neprípustná (§ 61k ods. 1 Exekučného poriadku). Z povahy exekučného konania vyplýva, že musí ísť o také skutočnosti (pokiaľ logicky porovnáme jednotlivé dôvody zastavenia exekúcie zo strany súdu), pre ktoré je ďalší výkon exekúcie spôsobilý založiť kolíziu s procesnými zásadami, ktoré môžu mať podklad v práve hmotnom, na ktorých je exekúcia ako procesný inštitút vybudovaná, alebo sú protichodné vo vzťahu k účelu, ktorý sa exekúciou sleduje, a to je zaistenie efektívneho splnenia povinnosti priznanej exekučným titulom. Súd v tejto súvislosti pripomína, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Exekučný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec

podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04). Aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z uvedených dôvodov nebolo účelné, aby sa sťažnostný súd tvrdeniami povinnej nemajúcimi žiadny súvis s prejednávanou vecou zaoberal. Napriek tomu považuje za potrebné zdôrazniť, že je mylný názor povinnej, že nie je povinná si plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči oprávnenej, keďže otec oprávnenej bráni povinnej v styku s dcérou, disponuje dostatočným majetkom, aby oprávnenej uhradil všetky jej náklady a len jeho nenásytnosť ho viedla k tomu, aby podal návrh na vykonanie exekúcie. Vyživovacie vzťahy sú prejavom rodinnej solidarity. Jedná sa o zákonnú povinnosť rodičov k ich deťom v materiálnom slova zmysle, aby sa neocitli v stave núdze a ich životná úroveň zodpovedala ich aktuálnym potrebám, keďže vzhľadom na ich vek si svoje potreby nevedia zabezpečiť samé. V zmysle § 62 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti oboch rodičov (otca aj matky) k dieťaťu je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť povinnej k oprávnenej vyplýva priamo zo zákona o rodine, nie je podmienená rozsahom jej styku s maloletou, a ani nezaniká v dôsledku toho, že otec oprávnenej je schopný sa o maloletú oprávnenú primerane postarať aj bez jej pričinenia. Takýto výklad nemá oporu v zákonnej úprave a je v priamom rozpore s účelom vyživovacej povinnosti rodičov k deťom akcentujúc, že zánik vyživovacej povinnosti zákon spája výlučne s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť, pričom obaja rodičia (nie len jeden) sú povinní sa podieľať na plnení vyživovacej povinnosti podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Ani nedostatok finančných prostriedkov nezakladá dôvod na zastavenie exekúcie súdom podľa § 61k ods. 1 Exekučného poriadku. Skutočnosti týkajúce sa majetkových pomerov povinnej sú predmetom zisťovania zo strany súdneho exekútora. Súdny exekútor je povinný zisťovať zákonom stanoveným spôsobom všetky možnosti uspokojenia pohľadávky oprávneného. Objektívne zhodnotenie majetkových pomerov povinnej v priebehu exekúcie, podloženie zistených skutočností písomnými dôkazmi a vyvodenie záveru o možnosti či nemožnosti vykonania exekúcie v závislosti od majetkových pomerov osoby povinnej tak patrí do kompetencie súdneho exekútora a nie súdu. Súd si však dovoľí pripomenúť, že majetkové pomery povinnej boli predmetom skúmania súdov v základnom konaní a boli aj zohľadnené pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti, ktorú rozhodnutím vo veci samej určili vo výške 40,- eur, teda bolo preukázateľne v jej schopnostiach a možnostiach platiť mesačne oprávnenej výživné v tejto výške

22. Na základe uvedeného výkladu súd v konaní o sťažnosti dospel k záveru, že nie sú dané dôvody zastavenie exekúcie v zmysle § 61k ods. 1 Exekučného poriadku a preto súd sťažnosť povinnej podľa § 250 ods. 1 CSP ako nedôvodnú zamietol.

23. Podľa § 255 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. Podľa § 199a ods. 1 Exekučného poriadku, trovami oprávneného sú výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s podaním návrhu na vykonanie exekúcie a v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie, výdavky na zaplatený súdny poplatok a hotové výdavky spojené s podaním návrhu na vykonanie exekúcie.

25. Podľa § 199d ods. 1 Exekučného poriadku, oprávnený má voči povinnému nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré v konaní platil, v rozsahu, v akom ich súd uviedol v poverení na vykonanie exekúcie alebo dodatku k povereniu na vykonanie exekúcie, ak ide o výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie.

26. Podľa § 199e Exekučného poriadku, ak je zástupcom oprávneného alebo povinného advokát, odmena za právne zastúpenie sa nahrádza podľa ustanovení o tarifnej odmene. Do začatia exekúcie má oprávnený nárok na náhradu trov právneho zastúpenia najviac vo výške odmeny za dva úkony právnej služby; a ak ide o exekúciu na vymoženie práva na peňažné plnenie, patrí mu náhrada týchto

trov právneho zastúpenia najviac vo výške vymáhaného nároku podľa stavu ku dňu vydania poverenia na vykonanie exekúcie.

27. Ako už bolo spomenuté vyššie, v ustanovení § 255 CSP v spojení s § 200 Exekučného poriadku sa ako kritérium priznania náhrady trov exekučného konania premieta zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu). Oprávnená bola v tomto konaní úspešná (súd sťažnosť povinnej zamietol), voči povinnej jej tak vznikol nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré jej vznikli v súvislosti so sťažnostným konaním (§ 199d ods. 1 Exekučného poriadku). Oprávnená si nárok na náhradu trov konania o sťažnosti voči povinnej neuplatnila a ani jej žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli. Civilný sporový poriadok ani Exekučný poriadok výslovne neriešia situáciu, ak účastník konania, ktorý na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov neprejavil záujem a ani mu žiadne trovy konania nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Sťažnostný súd preto s použitím základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o sťažnosti princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov exekučného konania oprávnenej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si účastník náhradu trov konania neuplatní a v konaní mu ani žiadne trovy konania nevznikli, je na mieste rozhodnúť tak, že sa mu nárok na náhradu trov daného konania nepriznáva. Z uvedených dôvodov súd oprávnenej voči povinnej nárok na náhradu trov konania o sťažnosti nepriznal.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu súdu o sťažnosti (výrok I.) a proti rozhodnutiu súdu o trovách konania vrátane ich výšky (výrok II.) odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku, § 355 ods. 2 CSP).

Proti rozhodnutiu súdu o sťažnosti (výrok I.) a proti rozhodnutiu súdu o trovách konania vrátane ich výšky (výrok II.) dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).